

A hágai törvényszék megismételt tárgyaláson felmentette Ramus Haradinajt, az UCK (Koszovói Felszabadító Hadsereg) egyik vezetőjét és két társát. A vád szerint 1998-ban a metohijai Jablanicán különböző bűncselekményeket követtek el szerb és cigány lakosság ellen.

A bíróság megállapította a bűncselekmények tényét, de azt is, hogy Haradinaj és társai ezeket nem követték el.

Szerbiában nagy felháborodás várható, Koszovón pedig tisztelettel várják a hásként ünnepeelt Haradinajt.

A vádlottak padjáról a kormányfői székbe ülhet Haradinaj

Bár Belgrád hevesen reagált a hágai Nemzetközi Törvényszék felmentő ítéletére, a szerb-albán párbeszéd folytatódhat. A volt albán gerillaparancsok szabad emberként hagyhatja el Hágát.

Pristina ünnepel: Ramush Haradinaj volt kormányfőt, a Koszovói Felszabadítási Hadsereg (UCK) egykori harcosát a hágai Nemzetközi Törvényszék másodszor is felmentette. A döntés után a volt gerillaparancsok szabad emberként hagyhatja el Hágát.

Haradinaj visszatérésének hatása lehet a koszovói politikai életre és a Szerbiával zajló tárgyalásokra is.

A felmentő ítélet után Haradinaj - aki a lírai elnevezés Szövetség Koszovó Jövőjéért (AAK) vezetője is - ismét beszáll a helyi politikába. Haradinaj volt már koszovói kormányfő: száz nap után, 2005 márciusában éppen a vádemelés miatt mondott le tisztségéről. Nemzetközi tárgyalópartnerei dinamikus, nagy munkabírású, hatékony kormányfőnek látták a jelenleg 44 éves exgerilla exvádлотtat.

A pristinai lapok egy ideje már arról cikkeznek, hogy Haradinaj és Hashim Thaci új koalíciót hoznak létre, és a Koszovói Demokrata Pártot (PDK) vezető Thaci átengedi a kormányfői posztot.

"Eljött a megbékélés ideje" - üzenete ügyvédje által Haradinaj még Hágából. Haradinaj "Koszovó minden állampolgárát képviselő" kormányt irányít majd, tekintet nélkül arra, "milyen nyelvet beszélnek és milyen nemzetiségűek".

A visszatérésre készülő volt kormányfő azt mondta, hogy "minden kisebbség jogait szavatolja, és megteremti a lehetőséget, hogy a szerbek részt vegyenek Koszovó politikai életében. A koszovói szerbek jelentős része - Belgrád nyomására - nem ismeri el a függetlenségét 2008

februárjában kikiáltó Koszovó intézményeit.

Szükséges rossz

Belgrád dühösen és elkeseredetten reagált a felmentés ítéletre. Rövid időn belül ez a második olyan hágái döntés, amelyet Szerbia nehezményez. Alig két hete a Nemzetközi Törvényszék jogerős ítéletben mondta ki Ante Gotovina és Mladen Markac tábornokok ártatlanságát.

Az első reakciók elítélték Haradinaj felmentését, ám Ivica Dacic kormányfő szerint folytatni kell a szerb-albán párbeszédet. Belgrád és Pristina az idén októberben kezdték el - az EU részvételével - a közvetlen párbeszédet. Ezek a tárgyalások nem érintik a terület jogállását vagy függetlenségének kérdését, viszont így is jelentős megállapodások születnek. Szerbia és Koszovó határán például napokon belül megkezdik az átkelőhelyek közös üzemeltetését.

A tárgyalás mindkét félnek politikailag kényes vállalkozás: Belgrádban és Pristinában is vannak ellenfelei. A pristinai lapok szerint Thacinak azért van szüksége Haradinajra, hogy legitimálja a szerbekkel való megállapodásokat, és kifogja a szelet az egyre hangosabb és elégedetlenebb ellenzék vitorlájából. Koszovóban továbbra is súlyos a gazdasági helyzet, és magas a munkanélküliek száma.

Haradinaj és Thaci összefogásával olyan koszovói albán kormány tárgyalhatna Belgráddal, amelyet két volt UCK-gerilla vezet. Az asztal túlfelén pedig az a Dacic ül, aki Slobodan Milosevic regnálása idején a Szocialista Párt (SPS) szóvivője volt.

Mivel vádolták?

A vádirat szerint Haradinaj, Idriz Balaj és Lahi Brahimaj - és az irányításuk alatt álló UCK-csapatok - bűnszövetkezetben követtek el háborús bűnököt a koszovói szerbek, romák és albánok sérelmére. A nyomozás során összesen harminckilenc holttestet találtak, írja a BBC. Az ügyészség külön kiemelte tizenhat civil elrablását, akiket az UCK Jablanica faluban lévő bázisán bántalmaztak.

Az UCK 1998-ban már harcban áll a szerb biztonsági erőkkel, és időnként képes volt nagyobb területeket is az ellenőrzése alá vonni. 1999-ben a NATO - elsősorban amerikai és brit nyomásra - bombázta Szerbiát és a koszovói szerb célpontokat. A korábban Szerbia tartományának számító Koszovót ezután az ENSZ igazgatta, majd a pristinai parlament 2008 februárjában kikiáltotta a terület függetlenségét. Koszovó elszakadását Belgrád nem ismeri el, ahogyan Moszkva és Peking sem. A területen 1999 óta a NATO békefenntartói állomásoznak, a KFOR kötelékében magyar csapatok is szolgálatot teljesítenek.

Haradinaj, Balaj és Brahimaj ellen 2005. március 4-én emeltek vádat, és március 9-én mindhárman feladták magukat. Az eljárás 2007 márciusában kezdődött és novemberig tartott. A Törvényszék csupán Brahimaj esetében találta - két vádpont alatt - bizonyítottnak a vádat, és első fokon hat év börtönre ítélte, Haradinajt és Balajt pedig felmentette. 2010 júliusában a fellebbviteli tanács részben hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, és hat vádpontban új tárgyalást rendelt el.

Az eljárás során az egyik legkomolyabb problémát a tanúk biztonsága jelentette. A koszovói albánok által elkövetett háborús bűnök feltárása során visszatérő probléma, hogy a tanúkat zaklatják, megfélemlítik vagy meggyilkolják.

A Nemzetközi Törvényszék a megismételt eljárásban sem találta bizonyítottnak, hogy Haradinaj, az UCK nyugat-koszovói parancsnokaként, tudott volna az irányítása alatt álló területen elkövetett háborús bűnökről.

Az ítélet kihirdetése után tüzijáték kezdődött Koszovó fővárosában, a háborús bűnök elkövetésével vádolt exminiszterelnök hívei pedig az ünnepélyes fogadtatásra készülnek. A városban már napok óta óriásplakátokon és az állami tévében toborozzák az embereket a felmentő ítélet megünneplésére.

[Origó nyomán F. L. - Délhír](#)